

Fortidens spor i Køge Kirke

Dræbt med rottegift

***Om giftmordet i Køge 1634
på Margrethe Madsdatter Ravn
og om Margrethes relationer
til Køgeborgere, som Køge Kirke
har portrætter af og inventar fra***

Det må have været en rystende begivenhed i 1600-tallets Køge, da Margrethe Madsdatter Ravn døde af rottegift i 1634, 16 år gammel, forgiftet af sin stedmor Alhed Clausdatter Bager og sin far, Mads Ravn.

Forbrydelsen skete ikke blandt de fattige, tjenestefolk eller fremmede, men i samfundets top, hvor mange af dem var i familie med hinanden og havde nære relationer til Margrethe, og som vi i Køge Kirke har portrætter af og inventar fra.

Margrethe var datter af daværende borgmester Mads Ravn (død 1636) og Anne Hansdatter Holst (død 1629).¹ Året efter Margrethes mors død giftede hendes far sig med Alhed Clausdatter Bager.

I 1633 var Margrethe blevet trolovet med en rig handelsmand Gødert Braem (1601-1655)², bror til Margrethe Braem, som var fjerde hustru til Køges provst Christen Lauridsen Glob.

Giftmordet skyldtes pengebegær og trolovelsen mellem Margrethe og Gødert.³

Ved Margrethes mors død i 1629 arvede hun sin mors medgift på 30.000 rigsdaler, som hendes far havde givet moderen i forbindelse med brylluppet med Mads Ravn. Mads satte sig derfor imod brylluppet for ikke at miste medgiften.

Brudgommen og Margrethes formynder i København fik lavet et kongebrev til Mads Ravn om, at brylluppet skulle forestå senest inden fastelavn året efter. Mads blev stævnet i januar 1634, men Margrethe døde af forgiftning nogle dage efter, den 22. januar. Hun blev begravet i S. Nikolaj Kirke, Kbh.

Mads Ravn havde tidligere overfor sin hustru, Alhed, givet udtryk for, at han ikke havde noget imod, at datteren døde af rottegift, så ...

En frygtelig plan blev udtænkt. De besluttede at forgifte datteren. En tjenestepige, ammen, blev sendt til København for at købe rottegift. Rottegiften skulle puttes i grøden, som var en af Margrethes livretter.

Da Margrethe et par dage efter begyndte at koge grød, så ammen sit snit til at putte giften i. Effekten udeblev ikke. Margrethe begyndte at kaste op og fik det i det hele taget rigtig skidt. Mads Ravn tilkaldte dog ikke lægen.

På provst Glob's epitafium ser vi provsten med hans 4 hustruer. Den fjerde, Margrethe Braem, var søster til Gødert Braem, som Margrethe Madsdatter Ravn skulle have været gift med.

Dagen efter havde Margrethe det ikke bedre. Men i stedet for at sende bud efter hjælp, købte Mads Ravn yderligere rottegift, som blev blandet i en drik til datteren. Det var mere end datteren kunne klare. Hun døde den 22. januar 1634.⁴

Alhed og ammen blev dømt til døden og henrettet ved halshugning 7. september 1635 på Københavns Slotsplads. Forinden havde Alhed rettet anklage mod ægtemanden som den egentlig skyldige i mordet.

Mads Ravn var tidligere blevet dømt for lyssky affærer, og adskillige sager mod ham dukkede frem i kølvandet på giftmordet. Han nåede dog aldrig at modtage dommen om, at han blev dømt skyldig i giftmordet på sin datter. Han døde, fængslet i Blåtårn, natten mellem den 24. og 25. februar 1636, et halvt år før dommen blev stadfæstet af Landstinget og konfirmeret af Kongen og Rigsrådet 26. oktober 1636.

Margrethes relationer til Køgeborgere

Margrethes stedmor, Alhed, var datter af tidl. borgmester Claus Olufsen Bager (1554-1629) og Bodil Pedersdatter (d. 1627), som skænkede døbefonten til kirken i 1613.

Claus Olufsen Bager var søn af en af landets rigeste købmænd i Odense, Oluf Nielsen Bager, som tjente mange penge ved at låne kongen penge til bl.a. beklædning af hæren under Den Nordiske Syvårskrig. Claus fulgte i sin fars fodspor som driftig handelsmand. Det kan derfor ikke undre, at Claus i 1608 kunne blive medlem af det berømte Kongelige Kjøbenhavnske Skydeselskab og Danske Broderskab. Det var her, det bedre borgerskab med kongen samledes i festligt lag og selskabelig leg med at ”skyde papegøjen”.

Claus Bager og hustru Bodil Pedersdatter oplevede ikke den sorg og skam, at deres datter, Alhed, gift med den berygtede Mads Ravn og henrettet for den skændselsgerning, giftmordet var. De var begge døde forinden.

Alheds morfar, købmand og borgmester Peder Pedersen (1517-1595) var en af de rigeste og mest prominente Køgeborgere i 1500-tallet. Ikke underligt at de to rige købmænd med Peder i Køge og Oluf Bager i Odense ”fandt sammen” familiemæssigt og derfor også økonomisk med tre ægteskaber blandt deres børn.

Køge Kirkes døbefont skænket af Margrethes stedmors forældre. Foto af Kira Ursem.

Peder Pedersens familiegravsted i kirkens sydøstlige hjørne, Søndre Kapel, domineres af to af kirkens største og mest imponerende gravsten. Den ene er for ham selv og hans to hustruer, Bodil Sigersdatter (d. 1560) og Alheds mormor, Alhed Povlsdatter Fechtel (d. 1601). Den anden er for Alheds morbror, rådmand i Køge Rasmus Pedersen (1571-1630) og hustru Barbara Hansdatter Friis (1578-1633).

Noter:

¹ Anne Hansdatter Holst var datter af den rige købmand Hans Holst (d. 1623) og hustru i København, som havde tilknytning til S. Nikolaj Kirke i Kbh. og bekostede inventar til kirken, bl.a. alter og døbefont. Hans Holst og hustru gav deres datter 30.000 rigsdaler i medgift ved brylluppet med Mads Ravn. www.eremit.dk

² Dansk Biografisk Leksikon - <http://runeberg.org/>

³ Børge Greens rids af historien om Mads Ravns mord på sin datter. - <http://klarskov.org/>

⁴ Citat fra Hit med historien 5 – Køge 1500-1700 – Renæssansen. Af Thomas Meloni Rønn og Køge Byhistoriske Arkiv. 2011 <http://hitmedhistorien.koege.dk/>

Peder Pedersens gravsten med hans to hustruer.

Fortidens spor i Køge Kirke nr. 1- 2011/2014

Redaktion, layout og fotos, hvis intet andet er nævnt,
af Susanne Fabritius de Tengnagel

Forsidefoto af Køge Kirke set fra Lovparken.

Kilder:

Køge Kirke Sct. Nicolai Kirke - en guide 2014.

Fortidens spor i Køge Kirke 2014, Familiedynastiet Pedersen